

Rivet; han kan ialtfald ikke tænke sig dem levende, og om han ogsaa tænker sig nogle af dem, som jeg og Mange, der have gaaet i længere Tid som Candidat, før de vovede at blive Præst i Folketirken, have gjort, saa er det langtfra tilstrækkeligt. Jeg har nu staaet i snart 25 Aar som Præst i Folketirken, jeg har, saavidt jeg har kunnet, handlet efter mine Gaver, som jeg vil kalde det, og jeg har bestræbt mig for at handle efter de borgerlige Love, men jeg har først og sidst handlet efter, hvad de kirkelige Love fordrer. Der er kirkelige Love, det ligger i den Ed, som jeg ansførte, thi det er ikke Staten, der fordrer den, det er Kirken. (S. A. Hansen: Nei!) Jo, det er. (S. A. Hansen: Nei!) Ja, Staten kan forandre dem, og nu komme vi til Noget, jeg netop vilde gjøre opmærksom paa, og hvorved den ærede Rigsdagsmand maaskee faaer Ret i sine Indvendinger. Naar vi nemlig ville gaae ud derfra som en Forudsætning, og med den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) sige: Det er Hs. Majestæt Kongen og Cultusministeren, der er Kirken, ja, saa er det en anden Sag; men jeg troer dog virkelig, at det kun var en behagelig Paradøx af det ærede Medlem, anderledes kunde jeg idetmindste ikke forstaae ham. Vi vide meget godt, at Staten og Kirken ere temmelig sammenblandede; de kunne vist adskilles, men der maa varsomt vøres derved, og man maa lempelig søge at give Enhver af dem, hvad dens er, tilbage, thi Forholdet er sammensiltret i Aarhundreder. — Efterat have gjort opmærksom herpaa, vil jeg til Slutning kun tillade mig at anbefale Forslaget til det ærede Things Gunst, ikke i den Form og med det uhyre Indhold, det har, men fordi jeg haaber, at der virkelig vil skee et Fremmskridt ved at tage det under Behandling, navnlig ved paa den af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) og mig antyde Maade at faae en Lov om et frit borgerligt Egteffab ud deraf; det vilde jeg, selv om vi ikke kunne naae at vinde noget Lovbud angaaende Confirmationen, ansee for meget ønskeligt og for det Vigtigste, man for Diebliffet kunde komme med.

Scholer: Jeg er overbeviist om, som allerede er udtalt her af flere, at den ærede Forslagsstiller af virkelig religiøse og christelige Grunde har indbragt sit Forslag, og at han ved Forslaget har troet at virke til at vække et christeligt Liv og en christelig Wandel i det Hele, men jeg troer rigtignok ikke, han vil opnaae det, som han vistnok har forudsat at ville opnaae. Hvad angaaer den første Deel af Forslaget, hvorefter Kirkebøgenes Førelse for Fremtiden skal gaae over til den saakaldte Sognenævn, og Præsten altsaa bliver fritaget derfor, saa kan jeg slet ikke indsee nogen Grund til at fritage Præsten for dette Skriveri, thi i grunden er det ikke Andet; jeg frygter desuden for, at Bøgerne ved at føres paa den Maade, som foreslaaet, ville blive mindre heldigt og mindre sikkert førte, idet disse Forretninger undertiden ville blive lagte over til en Mand, som er uvant med saadant Skriveri, og for hvem det vil være meget mere bebyrdende end for Præsten, der jo, som sagt, er vant til at føre saadanne Rister. Jeg kan heller ikke troe, at nogen Præst kan finde sig virkelig besværet ved at føre disse Bøger. Hvad angaaer de andre Punkter i Forslaget — og Hovedpunkterne ere jo angaaende Egteffab og Confirmation og Forældres Ret til at lade deres Børn opdrage — da er det min Overbeviisning, at hvis Forslaget bliver til Lov, saa vil det vække en meget stærk Opposition i Folket mod Rigsdagen og mod den lovgivende Magt i det Hele. Jeg har jo nok hørt paastaae fra flere Sider, at der er en Trang til noget Saadant som det foreslaaede, men jeg har rigtignok aldrig hos Befolkningen kunnet spore nogen Trang til Forandring i disse Forhold. Det vilde efter min Overbeviisning saare Folks Følelser stærkt, hvis de skulle tvinges til at gaae paa Herredstinget og lade sig vie der, istedetfor, som hidtil, i Kirken, og det vilde saaledes efter min Overbeviisning være saare uheldigt, om dette Forslag blev til Lov. Det er omtalt af Afskillige — jeg læste netop i et Nummer af Tidenden, at en Taler fra igaar omtalte det — at Loven om Sognebaandets Løsning havde nogle Mangler, som burde afhjælpes; det er ogsaa ganske vist, og saavidt